

tevžu nobene podpore; pa Reza je ostala stanovitna. Ali danes je dacar izgovoril novo besedo: „Ako je med nama Matevž edini zadržek“, je djal, „se lahko naredi, da vam bodo ljudje celó prav dajali, ako se zopet omožite. Le malo časa potrebujeva za to“.

„Ako morete to storiti po pošteni poti“, pravi Reza, „se zakona ne bom več branila“.

„Iz serca bom vesel; to pa, kar sem izmisлил, morete le vi storiti, da obrnete občno zadovoljnost na svojo stran. To bo takole: Zvedil sem pred kratkim, da je Matevž necemu dekletu v Ljubljani zakon obljubil, kedar mu le nekaj hiše prepustite. Pokličite k sebi te dni enega ali dva moža; izročite Matevžu v pričo teh mož kos svojega premoženja, toda s pogojem, da se ne sme ženiti, dokler bote živeli. Matevža poznam, da je nagle jeze, tudi termast je precej; in vem, da bo rajši vse vaše premoženje pustil, šel iz vaše hiše in soséske, kakor bi obljubil tako terdo reč ravno zdaj, ko ima serce tako navezano na tisto Ljubljančanko. To se bo hitro raztrosilo med ljudi, ki bodo Matevža neumnega in nehvaležnega imenovali; vi se pa čez nekoliko časa, kakor iz jeze na Matevževo termo, z mano poročite in ljudje bodo djali: Prav je storila, prav“.

„Vaš nasvet je zvijačen. Pa kaj, če Matevž obljubi, da se ne bo ženil, pri meni ostane in vzame polovico premoženja, ki mu ga vpričo mož ponudim, kaj nama bo potlej storiti?“

„Ljuba moja! svojo srečo zastavim, da tega ne stori, in rad se zavežem, da nikdar več ne pridem do vas, ako spodletí, kar sem svetoval“.

„Bojim se skušnje. Saj je Matevž vendar toliko pameten, da mu je bliže serca moje premoženje, kakor bodi si ktera nevesta“.

„O, Matevž ni tako pameten. Vse premoženje dá za svojega dekleta. Le storite, kar vas prosim, saj bo le mene zadela vsa nesreča, ako spodletí moj nasvet“.

„Poskusila bom tedaj. Vi se bote kesali, ako je Matevž drugačen, kakor mislite, in močno huda bom na vas“.

„Nadjam se, da me bo le sreča zadela, ne pa vaša jeza“.

Pri teh besedah je dacar pritisnil za kljuko vesel in z Rezo zadovoljen, in šel je čez vert za hišami proti svojemu stanovanju.

Reza je pa stopila na Krucmanov hlev, ko je Krucman ravno seno zložil in kola otresel. Prav prijazno je Krucmanico ogovorila, moža je pa povabila, naj drevi k nji pride, ako utegne, in naj pripelje tudi župana, da se bo nekaj važnega sklenilo.

Mož je z veseljem obljubil, sédel na kola in odderdral v travnik nazaj. Reza in Krucmanica ste pa na hlevu obsedele in osnovale dolg ženski pogovor.

(Dalje prihodnjič.)

Mythologične drobtine.

(Po národnih pripovedkah naznanja Dav. Terstenjak.)

O kokoši.

Kokoš je podoba tihega, mirnega in zadovoljnega življenja, znamenje zveste matrne ljubezni. Zato jo že Arabljani imenujejo mater zbirališča. Kakor

Arabljeni so naredili tudi Slovenci zvezdam plejadam ime kvoklja. Tudi Taljani te zvezde imenujejo gallinelle, Francozi pa: la pucheresse, Danci: Aftenhöne = Abendhenne, Spanjoli pa: las siete cabrillas = sedem kozic. Pri Indih se velijo plejade ribice.

Pri Štirskih Slovencih je navada, da spusti nevestina mati, ko sta ženin in nevesta v cerkev odšla, ženinovo černo kokoš na dvorišče, kar pomenja: naj bo prihodnja žena srečna in rodovitna in naj vsaka nesreča beži pred novima zakoncoma. Kedar mlada žena pervokrat piške pita, skerbno gleda, ali hitro skočijo iz hleva ali iz kobače, ker je to znamenje hišnega blagoslova. Enako vero so tudi imeli stari Rimljani (Hartung; Religion der Römer, I, 122.); zató latinska prislovica: „albae gallinae filius“ pomenja srečnega človeka.

O vranu, gavranu ali kavki.

Že učeni naš rojak g. dr. Murko omenja v svojem Besedniku narodne povesti, da je nekdo kavko imel, ktera mu je, ko je domu priletela, vse povedala, kar se je kje zgodilo. Kavka je toraj v mythu starih Slovincov bila prerokovavna ptica. O Verbovčanih pravijo sosedje, da so nad roteškimi vratmi imeli namalano kavko, t. j. symbol previdnosti in svetovanja. Ko so jih pa jeli sosedni ljudje dražiti, da so krivoverci, ker si sv. Duha v podobi kavkini predstavljajo, ne pa v golobji, so kavko dali zbrisati. Tudi v nordiški mythologiji je kavka ptič prerokovaven. Nordiškega boga Odina spremljata dva vrana Hugin in Munin (Denkkraft in Erinnerung), da mu oznanjata vse zgodbe celega svetá (Rühs, die Edda, Berlin 1812. str. 199). Kdor serce in čreva gavranove je, ta postane vidovina (prerok), pravijo ogerski Slovenci, kateri zlat, ki ga je dal kovati kralj Matjaš s podobščino gavranovo, otroku na vrat obešajo, da mu lože zobje rastejo in ga móra ne sesá. Ali gavran je tudi smertni ptič, ki naznanja, da je kdo iz zlahte umerl. Serbske narodne pesme pogosto omenjajo „cernog gavrana“ kot smertnega posla.

O bedenici.

Bedenico (Narcisse) tergajo v mladostni matere in jo devajo v zibeljke, da ne bodo otroci obrani. Ker obiranje copernicam pripisujejo, je bedenica symbol dajmonskega principa. Mislim, da se za tega voljo velí bedenica, ker rada po bednih (Vertiefungen, Höhlungen) raste. Gerško poznamovanje je nastalo po narkotičnem duhu tega cveta.

Narodna pesem.

(Zapisal na otoku Kerku J. Krasanin.)

Zorica mi pukne — i bili dan dojde,
Tada Filomena — priko mora pojde.
Pojdoh na tu goro — gdi shaja bili dan,
Gdi shaja bili dan — i žarko sunce van;
Upazih divojku — za kojum umiram:
Turkinja da sužnju — kruha i vodice,
A ti meni ne daš — neg gorke tužice,
Tuga za tužicum — po srdcu jadenom
Suza za suzicum — po lišcu rumenom,
Tuga njemu pridi — ki ju meni daje,
Ki ju meni daje — na srdašce moje.